

Rapport efter kvalitetsgranskning

Utbildning: Elkraftsingenjör
Utbildningsanordnare: Plushögskolan AB - Teknikhögskolan
Studieort: Gävle

Bakgrund

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Elkraftsingenjör.

Kvalitetsgranskningens främsta syfte är att bidra till utveckling och hög kvalitet genom att hitta områden där utbildningsanordnaren kan förbättra utbildningen. Granskningen syftar också till att lyfta fram goda exempel som bidrar till utbildningens kvalitet.

De bedömningskriterier som vi utgår från när vi gör granskningen finns beskrivna i dokumentet "Kvalitetskriterier för yrkeshögskolan". Kvalitetskriterierna för yrkeshögskoleutbildningar utgår från de syften och mål som återfinns i regelverket, i förarbeten och i andra villkor som gäller för utbildningsformen. Kvalitetskriterierna beskriver "idealtillståndet" i de delar av utbildningsprocessen som styrs av regelverket. Utbildningsanordnaren har fått ta del av kvalitetskriterierna inför kvalitetsgranskningen.

I arbetet med kvalitetsgranskningen har vi använt följande underlag:

- dokument i Myndigheten för yrkeshögskolans diarium och andra databaser
- material som utbildningsanordnaren har sänt in
- svar från en enkät till de studerande
- svar från en enkät till LIA-handledare
- underlag från utredarnas intervjuer med olika parter i utbildningen.

Bedömning av utbildningens kvalitet

Här följer myndighetens bedömning av hur väl den uppfyller vart och ett av de tolv kvalitetskriterier som granskningen utgår från. I de fall myndigheten identifierat förbättringsområden eller goda exempel anges de för respektive kvalitetskriterium. För de förbättringsområden som vi bedömer är avgörande för att utbildningen ska uppfylla kvalitetskriteriet i hög grad använder vi begreppet **behöver**. För övriga förbättringsområden använder vi begreppet **bör**.

Ledningsgruppens sammansättning

Kriterium: Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Ledningsgruppen företräder inte arbetslivet på studieorten Gävle i tillräcklig utsträckning. Ledamöterna har god kunskap om yrkesområdet och de krav som ställs på de yrkesroller utbildningen kan leda till.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver stärka ledningsgruppens förankring i Gävleregionen, för att kunna bedöma kompetensbehovet regionalt, underlätta och bidra till arbetslivsanknytningen i utbildningen samt anskaffande av LIA-platser.

Arbetslivsanknytning

Kriterium: Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Ledningsgruppen säkerställer inte i tillräcklig utsträckning utbildningens arbetslivsanknytning. Ledningsgruppen är gemensam för tre utbildningar till elkraftsingenjör i Gävle, Västerås och Skellefteå. Utbildningens upplägg och innehåll togs ursprungligen fram utifrån faktorer kring kompetensbehovet i Västerås. Utbildningsplanen och kursplanerna är gemensamma för de tre utbildningarna vilket skapar låg grad av flexibilitet utifrån de regionala förutsättningarna i Gävle och de kompetensbehov som finns där.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver tillsammans med ledningsgruppen se över utbildningens mål och innehåll utifrån arbetslivets behov i Gävleregionen och stärka arbetslivsanknytningen i utbildningen till exempel genom gästföreläsningar, studiebesök i lokala verksamheter med relevans för branschen samt stötta i LIA-processen och få lokalt arbetsliv att erbjuda LIA-platser.

Ledningsgruppens arbete

Kriterium: Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Ledningsgruppen arbetar inte effektivt och tar inte tillräckligt ansvar för utbildningens utveckling. Arbetet i ledningsgruppen sker på mycket övergripande nivå, arbetsordningen följs inte gällande systematiskt kvalitetsarbete. Ledningsgruppen analyserar inte utbildningens genomströmning, resultat och effekt utifrån befintligt kompetensbehov inom yrkesområdet i regionen Gävle. Några av ledningsgruppens medlemmar deltar regelbundet, men i övrigt är närvaron låg och oregelbunden.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver följa ledningsgruppens arbetsordning samt skapa förutsättningar för ökad närvaro vid möten och kontinuitet i ledningsgruppens arbete, så att den kan vara ett forum strategiska analyser.
- Utbildningsanordnaren behöver tillsammans med ledningsgruppen analysera utbildningens genomströmning och resultat och effekt, utifrån befintligt kompetensbehov inom yrkesområdet i regionen Gävle, kontinuerligt med utgångspunkt i relevanta underlag för att kunna besluta om åtgärder och uppföljning av dessa.

Ledningsgruppens roll i kvalitetsarbetet

Kriterium: Ledningsgruppen ser till att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren ger inte ledningsgruppen tillräckliga förutsättningar att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i utbildningen. Arbetsordningen beskriver hur roller och ansvar ska fördelas i kvalitetsarbetet mellan ledningsgrupp och utbildningsanordnare, men tillämpas inte i praktiken.

Dokumentation av ledningsgruppens möten är knapphändig, vilket inte ger överblick.

Målbild för utbildningens resultat och effekt saknas.

Det saknas metoder för att systematiskt följa upp hur många studerande som fullföljer utbildningen och når examen.

Förbättringsområde

- För att stödja och stärka ledningsgruppens insyn i och påverkan på kvalitetsarbetet, med fokus på uppföljning och analys av underlag från utvärdering, genomströmning, resultat och effekt, behöver utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen ta fram gemensamma mål för kvalitetsarbetet så det blir tydligt vad som ska uppnås och hur det kontinuerligt ska följas upp. Dokumentationen av ledningsgruppens möten behöver stärkas.
- Utbildningsanordnaren och ledningsgruppen behöver tillsammans arbeta strategiskt för att formulera mål för utbildningens resultat och effekt samt följa upp arbetet med detta för att säkerställa att utvecklingen går i önskad riktning och att utbildningen bidrar med efterfrågad kompetens till arbetslivet.

Organisation och resurser

Kriterium: Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningens organisation och resurser ger inte de studerande tillräckliga förutsättningar att nå utbildningens mål. Utbildningen bedrivs i huvudsak av ett konsultföretag som bemannar kurser och moment i utbildningen. Organisationen av utbildningens genomförande bygger på att flera utbildare delar på undervisningsuppdraget i kurserna. Den undervisande personalen ges inte stabila förutsättningar för att stödja de studerandes inläring eftersom de inte har en löpande kontakt med utbildningsanordnaren kring sitt uppdrag. Utbildningen är platsbunden med hybridupplägg där teoretisk undervisning "kan ske på distans" enligt information på hemsidan, men all teoriundervisning ges på distans. Kontakten mellan de studerande och utbildningsanordnaren är begränsad. Utbildningsanordnarens information och kommunikation till de studerande är inte tydlig och kommer ofta inte i tillräckligt god tid och ger inte de studerande tillräckliga förutsättningar att nå utbildningens mål.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att de studerande får nödvändig information i god tid, samt att det i utbildningens alla delar finns tydliga kommunikationsvägar, så att de studerande ges förutsättningar att följa utbildningen. Utbildningsanordnaren behöver inför antagning informera om att hela utbildningen sker på distans med undantag för laborationer, som sker på plats, så att studerande vid ansökan vet vilken form utbildningen bedrivs i.

Pedagogisk planering och genomförande

Kriterium: Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	--------------------------	-------------------	----------------------

Utbildningens pedagogik ger inte de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål. Utbildningen saknar tydligt pedagogiskt ledarskap och systematisk uppföljning av studerandes individuella utveckling mot utbildningens mål. Utbildningsanordnaren har lämnat över en betydande del av det löpande ansvaret för utbildningen till det anlitade företagets underkonsulter, som tar uppdrag löpande. Det saknas tydligt ansvar för utbildningen som pedagogisk helhet.

Utbildningens utformning har ändrats från bunden till distans utan planering för de förändrade pedagogiska förutsättningarna som det nya formatet inneburit.

Under utbildningens första år sker huvuddelen av teoriundervisningen med två dagars koncentrerad distansundervisning i veckan, föredragsvis i form av digitala föreläsningar och följt självstudier under de tre påföljande dagarna, eventuellt delvis i grupp. Laborationer sker på plats ca en gång per månad, då en buss med utrustning ankommer till utbildningsanordnarens lokaler. Det andra året domineras av LIA och examensarbete.

Det finns en stor variation i de studerandes förkunskaper och förutsättningar att genomföra studierna, vilket gör att utbildningen inte motsvarar heltidsstudier för alla studerande.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver utforma utbildningens pedagogiska upplägg utifrån att dess första år ges på distans med närträffar för laborationer, så att kurserna bildar en pedagogisk helhet som är tydlig och känt av alla berörda.
- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att överlämningar mellan kurserna sker löpande, så att glapp och överlapp mellan kurser undviks.
- Utbildningsanordnaren behöver utveckla utbildningens innehåll, upplägg och genomförande med planerad överlämning mellan kurser för att bättre kunna möta den variation av förkunskaper som de studerande har samt i högre grad motsvara heltidsstudier för hela studerandegruppen och därmed öka andelen studerande som når utbildningens mål.
- Utbildningsanordnaren behöver arbeta för att få ett aktivt deltagande i undervisningen bland de studerande så att fler studerande får möjlighet att ta examen.
- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att de studerande får konstruktiv återkoppling, i rimlig tid, på inlämningsuppgifter och examinationer så att lärandeprocessen stöds samt att examinationer sker enligt kursplan på ett rättssäkert sätt.
- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att rutiner för att tillgodose individuella pedagogiska behov finns och följs, så att alla studerande ges möjlighet att fullfölja utbildningen.
- Utbildningsanordnaren behöver ta tydligt ansvar för utbildningen som pedagogisk helhet genom att stärka det pedagogiska ledarskapet så att den undervisande personalen ges stöd i planering och genomförande av utbildningen.
- Utbildningsanordnaren behöver skapa en social kontext i utbildningen för att säkerställa tillräcklig interaktion uppnås i studierna samt möjliggöra att individuella pedagogiska behov hos de studerande kan tillgodoses.

Undervisande personal

Kriterium: De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	--------------------------	-------------------	----------------------

Den pedagogiska kompetensen hos undervisande personalen är ojämn. Utbildningsanordnaren ser inte till att undervisande personal får stöd i det pedagogiska genomförandet och ger heller inte möjlighet till kompetensutveckling. Det ges ingen introduktion till undervisande personal. Den undervisande personalen har dock god kännedom om det yrke som utbildningen förbereder för och den ämnesmässiga kompetens som krävs för uppdraget. Flera av utbildarna undervisar på andra liknande utbildningar vid olika yrkeshögskolor och har därigenom YH-erfarenhet.

Förbättringsområde

- För att stärka genomförandet i utbildningen behöver utbildningsanordnaren utveckla arbetet med att introducera undervisande personal i utbildningens övergripande upplägg och mål, samt den pedagogiska idén och värdegrund som ska präglade utbildningen.
- För att stärka undervisande konsulters pedagogiska färdigheter och för att koordinera deras insatser, behöver utbildningsanordnaren säkerställa kollegialt lärande mellan utbildarna och ge möjlighet till stöd i det pedagogiska genomförandet.

Samverkan med LIA-platserna

Kriterium: Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Utbildningsanordnarens LIA-nätverk i Gävlerregionen är för litet och det saknas ett tillräckligt antal kvalificerade och relevanta LIA-arbetsplatser. Samverkan och kommunikation i samband med LIA-kurserna sker inte systematiskt och alla studerande har inte haft kontakt med utbildningsanordnaren under LIA-kursen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver stärka sitt nätverk med arbetsgivare i Gävlerregionen, som kan erbjuda relevanta och kvalificerade LIA-platser samt stärka rutinerna för erbjudande av LIA-plats för att samtliga studerande ska kunna uppnå utbildningens mål.
- Utbildningsanordnaren behöver stärka sina rutiner för kommunikation och samverkan med LIA-arbetsplatserna före, under och efter LIA-kursen, för att säkerställa att de studerande har en lämplig LIA-plats och relevanta arbetsuppgifter och därmed kan uppnå utbildningens mål.

LIA:s funktion i utbildningen

Kriterium: LIA är en väl fungerande del av utbildningen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
---	-------------------	-------------------	-----------------------------

Utbildningens LIA-kurser är integrerade i utbildningen och utgör ett naturligt steg i den studerandes utveckling mot utbildningens mål. Kursmålen för LIA-kursen stämmer överens med utbildningens mål och LIA-platserna är lämpliga utifrån kurs- och utbildningsmål.

LIA-handledning

Kriterium: De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren har tydliga kompetenskrav och rutiner för hur handledare rekryteras och förbereds för sitt uppdrag. Utbildningsanordnaren har rutiner för att följa upp handledningens kvalitet under LIA-kursen, men dessa följs endast delvis. Flera studerande har inte haft någon kontakt med utbildningsanordnaren under LIA-kursen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver följa sina rutiner och processer för uppföljning av handledning och bedömning på LIA-kurserna för att säkerställa att de studerande får ändamålsenlig handledning och korrekt bedömning av sina prestationer.

Kvalitetsarbete

Kriterium: Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	--------------------------	-------------------	----------------------

Det saknas ett fungerande kvalitetsarbete i utbildningen och dokumentationen kring kvalitetsarbetet är bristfällig, vilket medför svårigheter i att avgöra om kvalitetsarbetet faktiskt används som grund för kvalitetsförbättringar. Det finns en tydlig beskrivning av hur kvalitetsarbetet ska gå till, innehållande faserna planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Rutinerna för detta arbete efterlevs dock inte. Inga systematiska analyser av genomströmning, resultat och effekt har gjorts. Viss utvärdering görs löpande, exempelvis av kurser. Utifrån dessa har utbildningsanordnaren genomfört förändringar i kursplaner.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att rutinerna för det systematiska kvalitetsarbetet för utbildningen följs genom hela dess livscykel så att långsiktig utveckling av utbildningen säkerställs utifrån arbetslivets behov.
- Utbildningsanordnaren behöver utveckla analysen av genomströmning, resultat och effekt av utbildningen, med såväl kvantitativa som kvalitativa underlag. Analysen behöver omfatta faktorer som påverkar utfallet av utbildningen till exempel rekrytering av studerande och vad som påverkar deras möjlighet att nå kunskapsmålen för utbildningen. Utifrån analysen behöver utbildningsanordnaren genomföra konkreta åtgärder för att stärka utbildningens kompetensförsörjning för berört arbetsliv i Gävlerregionen.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Kriterium: Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen	Det finns brister	Behöver utvecklas	Uppfyller i hög grad
--	-------------------	--------------------------	----------------------

Utbildningsanordnaren har en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande särbehandling som introduceras till de studerande i samband med utbildningens start. Utbildarna förväntas känna till dessa så ingen särskild introduktion kring denna görs för utbildare. Bland de studerande återfinns dock tecken på något som kan liknas vid tystnadskultur kring svårigheter i utbildningen.

Yrkesrollerna inom elkraftsbranschen och utbildningen är mansdominerad.

Utbildningsanordnaren har försökt attrahera fler sökande av underrepresenterat kön till utbildningen genom marknadsföringsinsatser. Hittills har insatserna haft begränsad effekt i att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval och därmed också på att bredda basen för rekrytering till utbildningen.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att alla utbildare arbetar i enlighet med den värdegrund som gäller så att inga studerande utsätts för kränkande särbehandling.
- Anordnaren tillsammans med ledningsgruppen bör formulera en strategi och en handlingsplan för jämställdhetsarbetet samt besluta om åtgärder som följs upp så att utbildningen på ett systematiskt sätt bidrar till arbetet med att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval.

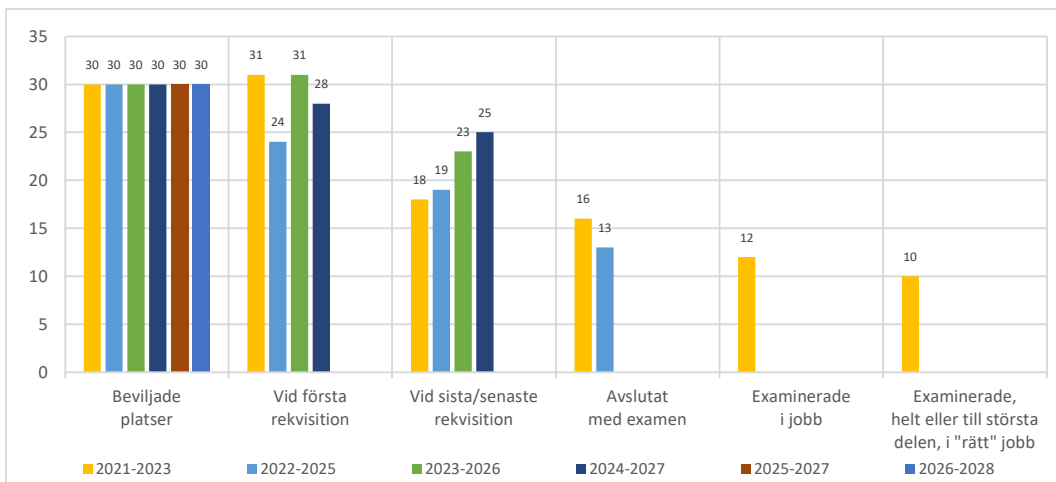
Om utbildningen och kvalitetsgranskningen

Fakta om utbildningen

Antal Yh-poäng	400
Studieform	Bunden
Studietakt	100%
Samma utbildning bedrivs i Västerås och i Skellefteå (som samläser med studerande i Gävle)	

Utbildningens genomströmning och resultat

Diagrammet nedan visar utbildningens genomströmning och resultat, baserat på uppgifter som anordnaren skickat in till myndigheten.

Kompletterande information om underlag i kvalitetsgranskningen

Utredarna har vid besök den 16 september intervjuat:

Namn	Organisation	Kategori
Anders Bergström	Plushögskolan	Utbildningsledare
Lotta Jäderberg	Plushögskolan	Utbildningsledare
Linda Edh	Plushögskolan	Utbildningsanordnare
Maria Sandin	Plushögskolan	Utbildningsanordnare
Johannes Rexby	Intec AB	Arbetsliv
Tobias Nilsson	Creative Networks	Arbetsliv
Viktor Gunnarsson	Underkonsult för Elsäkert AB	Utbildare
Ingemar Fransson	Underkonsult för Elsäkert AB	Utbildare
Vid granskningen intervjuade vi studerande som startade den granskade utbildningen i december 2023 och december 2024. 3 respektive 12 studerande deltog, däribland studeranderepresentanterna i ledningsgruppen.		
4 studerande (17 %) som startade utbildningen 2023 och 11 studerande (39 %) som startade utbildningen 2024 har besvarat myndighetens enkät.		
I samband med granskningen har 13 LIA-handledare besvarat myndighetens enkät.		
Efter besöket har vi intervjuat utbildningsanordnarens representanter och utbildningsledarna vid ytterligare ett tillfälle den 30 september.		